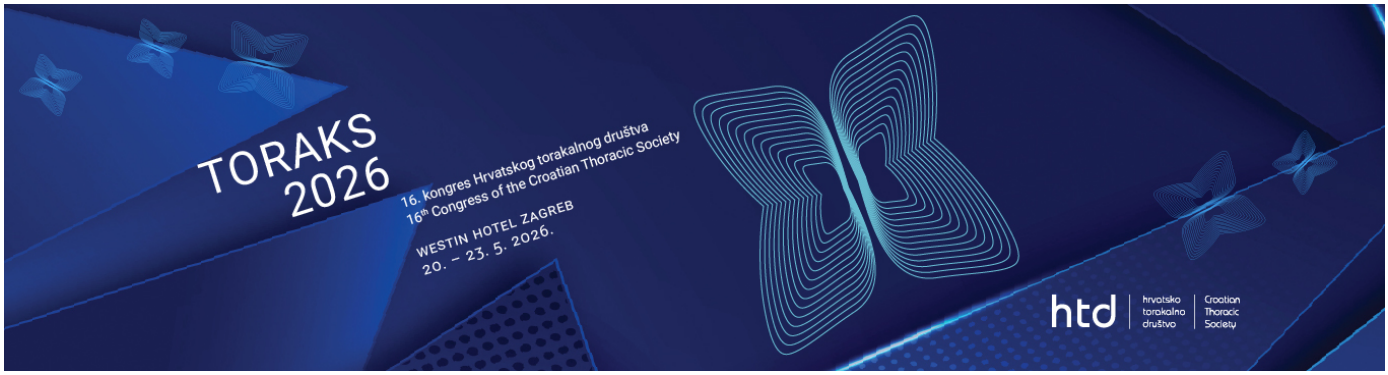

CJELOŽIVOTNO OBRAZOVANJE

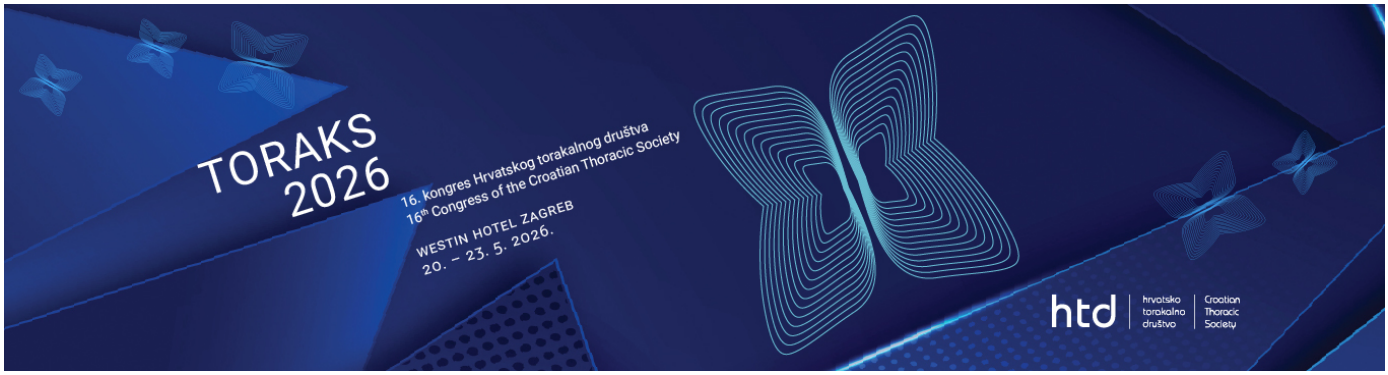
KOŽULJ Z.[1], *Godić I.*[1]

[1] KBC Zagreb, Zagreb, Croatia
KPB Jordanovac

Objective:

Cjeloživotno obrazovanje i učenje ključni su koncepti u suvremenom društvu, naglašavajući kontinuirani razvoj pojedinca kroz cijeli život. Povijesni podaci za Hrvatsku pokazuju značajan pad nepismenosti, s 73,94% 1880. godine na samo 0,6% 2021. godine, iako je i dalje veći udio nepismenih žena. Globalno, oko 739 milijuna ljudi je nepismeno, od čega su dvije trećine žene, s Nigerom kao zemljom s najnižom pismenošću.

Definicija "nepismenih 21. stoljeća" proširena je na one koji se ne mogu učiti, od-učiti se i naučiti novo. To naglašava potrebu za stalnim prilagođavanjem u svijetu brzih promjena, potaknutih znanstveno-tehničkim revolucijama. Obrazovanje je prestalo biti privilegija i postalo je sastavni dio profesionalnog i društvenog života, omogućujući pojedincima promjenu vlastite društvene stratifikacije.

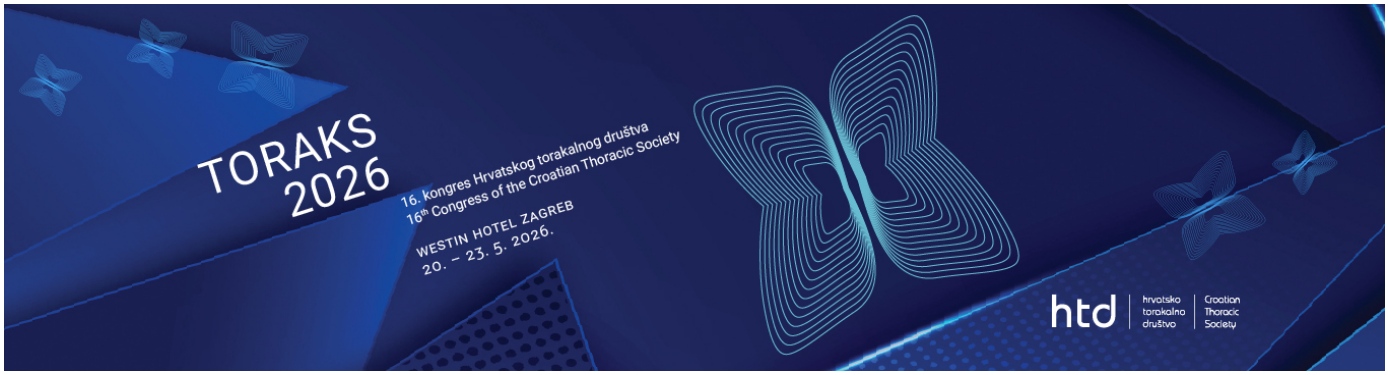

Učenje se definira kao savladavanje novih vještina ili znanja, a motivacija za učenjem proizlazi iz razvoja tehnologija, promjena u društvu, poslu i obitelji, te potrebe za praćenjem tih promjena. Ideje o cjeloživotnom učenju sežu do Antike (Aristotel, Platon), a veći interes bilježe 70-ih godina 20. stoljeća s doprinosima pedagoga poput Basila Yeaxleea i Eduarda Lindemana. Teoretičari poput Deweya, Lengranda, Tougha i Kolba dodatno su razradili koncepte aktivnog sudjelovanja, refleksivnog mišljenja, te holističkog i iskustvenog učenja.

Suvremeni koncept cjeloživotnog učenja nadilazi individualni proces i postaje proces dijeljenja i sudjelovanja različitih partnera u zajednici, s ciljem unapređenja kvalitete života. Obuhvaća stjecanje i unaprjeđenje znanja i kvalifikacija od predškolske do umirovljeničke dobi, s ciljevima osobnog zadovoljstva, aktivnog građanstva, društvene uključivosti i zapošljivosti.

Važno je razlikovati cjeloživotno obrazovanje (organizirano i strukturirano učenje) od cjeloživotnog učenja (širi koncept koji uključuje i samostalno, neorganizirano, spontano i nenamjerno stjecanje znanja). Potreba za cjeloživotnim učenjem posebno je izražena u područjima gdje informacije brzo zastarijevaju, poput medicine. Obrazovanje je temeljni kapital suvremenog društva, ključni faktor ekonomskog razvoja i čin emancipacije.

Ljudi uče na različite načine (pohađanjem nastave, čitanjem, gledanjem TV-a, igranjem, socijalizacijom). Oblici cjeloživotnog učenja uključuju formalno, neformalno i informalno učenje. Motivacija za obrazovanje odraslih uključuje socijalni kontakt, socijalnu stimulaciju, profesionalno napredovanje, poboljšanje građanske efikasnosti, očekivanja drugih i spoznajni interes. Cjeloživotno obrazovanje provode različite institucije, uključujući pučka otvorena učilišta, visoka učilišta, HZZ i online platforme

TORAKS
2026
16. kongres Hrvatskog torakalnog društva
16th Congress of the Croatian Thoracic Society
WESTIN HOTEL ZAGREB
20. – 23. 5. 2026.
htd
hrvatsko torakalno društvo
Croatian Thoracic Society